

کتاب مجموعه مقالات

28 February - KISH

3rd International Conference on Behavioral Sciences

سومین کنفرانس بین المللی علوم رفتار

۹ اسفند ۱۳۹۱ - تهران - گیش

پدیدآورندگان:

محمد شیرازی پور - مهدی ایرانشس

کتاب مجموعه مقالات

سومین کنفرانس بین المللی علوم رفتار
3rd International Conference on Behavioral Sciences

پدیدآورندگان:
محمد شیرازی پور - مهدی ایرانشس

شابک - ISBN:

انتشارات کتابخانه

بررسی رابطه‌ی انگیزش پیشرفت با اضطراب امتحان در دانش‌آموزان دوره متوسطه اول

مرتضی کرمی

استادیار گروه علوم تربیتی، دانشگاه فردوسی، مشهد، ایران
mor.karami@gmail.com

نویسنده مسئول: آرزو رحیم زاده ینگه قلعه

کارشناس ارشد مدیریت آموزشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بجنورد، گروه علوم تربیتی، بجنورد، ایران
arezoorahimzadh@yahoo.com

چکیده

پژوهش حاضر به منظور بررسی رابطه‌ی انگیزش پیشرفت با اضطراب امتحان در دانش‌آموزان دوره متوسطه اول انجام شد. روش پژوهش حاضر، توصیفی و از نوع همبستگی بود. جامعه آماری این پژوهش را دانش‌آموزان دوره متوسطه اول در سال تحصیلی ۱۳۹۲ تشکیل دادند. نمونه آماری این پژوهش شامل ۱۲۰ نفر از دانش‌آموزان است که به روش تصادفی چند مرحله‌ای انتخاب شدند به منظور گردآوری داده‌ها از اعضای جامعه آماری از دو پرسشنامه استاندارد، انگیزش پیشرفت هرمنس و اضطراب امتحان از پرسشنامه اضطراب امتحان (TAAI) ابوالقاسمی و همکاران) استفاده شد. آزمون، مقدار ضریب آلفای کرونباخ برای پرسشنامه انگیزش پیشرفت ۰/۶۱ و برای پرسشنامه اضطراب امتحان ۰/۹۲ بدست آمد. در این پژوهش از آمار توصیفی جهت بررسی و مقایسه اطلاعات جمع‌آوری شده و از آمار استنباطی برای آزمون‌های آماری مانند آزمون همبستگی اسپیرمن و آزمون مقایسه میانگین دو جامعه استفاده شد. نتایج پژوهش نشان داد که بین انگیزش پیشرفت با اضطراب امتحان در دانش‌آموزان دوره متوسطه اول رابطه مثبت و معناداری وجود دارد همچنین بین میزان انگیزش به پیشرفت و اضطراب در امتحان دانش‌آموزان به تفکیک جنسیت اختلاف معناداری وجود ندارد و دختران و پسران تقریباً از انگیزش یکسانی برای پیشرفت برخوردار می‌باشند همچنین دختران و پسران تقریباً از اضطراب یکسانی در امتحان برخوردار می‌باشند. بنابراین، به نظر می‌رسد با افزایش انگیزش پیشرفت، اضطراب امتحان در دانش‌آموزان کاهش یابد.

کلمات کلیدی: انگیزش پیشرفت، اضطراب امتحان، دانش‌آموزان

۱. مقدمه

انگیزش و هیجان از جمله سازه‌های مهم در تمامی عرصه‌های زندگی هستند که تا اندازه زیادی مستقیماً ریشه در شخصیت دارند و تا حدودی نیز متاثر از محیط می‌باشند. چنانچه انگیزش و هیجان جنبه منفی و مخرب داشته باشند، آسیب روان شناختی و افکار و پیامدهای نامطلوبی به همراه خواهند داشت و بر عملکرد افراد اثری سوء می‌گذارند. از جمله موقعیت‌هایی که منجر به بروز هیجان منفی می‌شود، موقعیت امتحان می‌باشد. هنگامی که عملکرد ما مورد ارزیابی قرار می‌گیرد احتمال بروز واکنش هیجانی از جانب ما وجود دارد. در هر مرحله از ارزیابی اگر احساس کنیم که آمادگی نداریم، یا شک در توانایی خود داشته باشیم و یا حتی فرض کنیم که نمی‌توانیم بهترین عملکرد ارائه دهیم در آن زمان احساس ناراحتی، فشار عصبی و یا افسردگی خواهیم کرد و برعکس اطمینان و یا توانایی عملکرد خوب، همراه با هیجان مثبتی چون اعتماد به نفس، غرور و انبساط خاطر است [۱]. از آنجایی که شرط مهم برای رشد و شکوفایی هر جامعه‌ای وجود افراد آگاه، کارآمد و خلاق است، لذا پرورش و تقویت انگیزه پیشرفت سبب ایجاد انرژی و جهت‌دهی مناسب رفتار، علائق و نیازهای افراد در راستای اهداف ارزشمند و معین می‌شود [۲]. انگیزش پیشرفت تحصیلی عبارت است از گرایش همه جانبه به ارزیابی عملکرد خود با توجه به عالی‌ترین معیارهای تلاش برای موفقیت در عملکرد و برخورداری از لذتی که با موفقیت در عملکرد همراه است [۳]. انگیزه پیشرفت یکی از مهم

ترین انگیزه های اکتسابی هر فرد است که برای نخستین بار توسط موری مطرح شد. انگیزه پیشرفت عبارت است از گرایش فرد برای گذر از سدها، تلاش برای دست یابی به گونه ای برتری و حفظ معیارهای سطح بالا. کسانی که انگیزه پیشرفت بالا دارند، می خواهند کامل شوند و کارکرد خود را بهبود بخشند. آنان وظیفه شناس اند و ترجیح می دهند کارهایی انجام دهند که چالش برانگیز باشد و به کاری دست زنند که ارزیابی پیشرفت شان به گونه ای (خواه در مقایسه با پیشرفت دیگران یا خواه بر پایه ملاک های دیگر)، شدنی باشد. این افراد از عزت نفس برخوردارند مسئولیت فردی را ترجیح می دهند و دوست دارند که به گونه ای ملموس از نتایج کار خود آگاه شوند. نمره های درسی آنها خوب است، در فعالیت های کلاسی و اجتماعی شرکت می کنند، در انجام کارها، همکاری با کارشناسان و صاحب نظران را به همکاری با دوستان خود ترجیح می دهند و در برابر فشارهای اجتماعی بیرونی مقاومت نشان می دهند. [۴].

از جمله هیجانات منفی که نقش اصلی در زندگی هرکسی بازی می کند، اضطراب می باشد. یکی از انواع اضطرابها، اضطراب امتحان است که یکی از مهمترین جنبه های انگیزش منفی می باشد و اثرات نامطلوبی بر عملکرد کلاسی دانش آموزان دارد [۵]. اضطراب امتحان مشکلی جدی برای شمار زیادی از دانش آموزان است و در بین دانش آموزان به عملکرد امتحان، درجه ی پیشرفت مربوط می شود [۶]. اضطراب امتحان به عنوان مشکلی مهم آموزشی، سالانه میلیون هادانش آموز در سراسر جهان تحت تاثیر قرار می دهد و باعث کاهش عملکرد تحصیلی آنان می شود [۷]. از آنجاکه اضطراب کیفیتی ناخوشایند است، فرد مبتلا به وسایل دفاعی و واکنش هایی متوسل می شود که کاربرد آنها کاملاً ناخودآگاه است و استفاده بیش از حد از آن نامطلوب است و به اختلالات روانی- رفتاری عمیقی می انجامد [۸]. در حوزه آسیب شناسی اضطراب امتحان عوامل بسیار زیادی چون عدم آمادگی کافی، تجربیات منفی قبلی، افکار منفی و عوامل خانوادگی، آموزشگاهی، شخصیتی به چشم می خورد [۹]. در بین زمینه های شخصیتی مستعدکننده اضطراب امتحان نیز ویژگی هایی چون عزت نفس پایین، منبع کنترل درونی، انگیزش پیشرفت به چشم می خورد که اثرگذار بر اضطراب امتحان می باشند [۱].

انگیزش عامل شناختی اثرگذار بر عملکرد و رفتارهای فردی می باشد که به طور به خصوصی بر نوع فعالیت هایی که افراد انتخاب می کنند و سطح درگیریشان در فعالیت، میزان پافشاری در انجام آن ها و نتیجه اعمال اثر می گذارد [۱۰، ۱۱]. به لحاظ پرورشی، انگیزش، هم هدف و هم وسیله است. در انگیزش به عنوان هدف از دانش آموزان انتظار می رود که نسبت به موضوعات مختلف علمی و اجتماعی علاقه کسب کنند و به عبارتی دارای انگیزه باشند. بنابراین تمام برنامه های درسی که برای آن ها فعالیت های مربوط به جنبه های عاطفی در نظر گرفته شده است دارای هدف های انگیزشی هستند. انگیزش به عنوان وسیله به صورت آمادگی روانی یک پیش نیاز یادگیری محسوب می شود و تأثیر آن بر یادگیری کاملاً آشکار است. اگر دانش آموزان نسبت به درس بی علاقه باشند و از انگیزش سطح پایینی برخوردار باشند تکالیف خود را با جدیت انجام نخواهند داد و در نتیجه پیشرفت زیادی نصیب شان نخواهد شد. اما چنانچه دانش آموزان از انگیزش بالایی برخوردار باشند، هم تکالیف درسی خود را با جدیت انجام خواهند داد و هم به دنبال کسب اطلاعات بیشتری در زمینه مطلب درسی خواهند رفت و پیشرفت زیادی نصیب آن ها خواهد شد. رویکردهای انگیزشی مختلفی در مورد انگیزش وجود دارد که در این میان رویکرد شناختی اندیشه های فرد را سرچشمه انگیزش فرد می داند. بر اساس این رویکرد، رفتارها توسط هدف ها، انتظارات و نسبت داد ن های فرد و هر عاملی که منجر به برهم خوردن تعادل حیاتی فرد شود، ایجاد می شوند. از جمله نظریه های مربوط به انگیزش، نظریه انگیزش پیشرفت یا نیاز به پیشرفت است [۱۲].

پیشرفت یک رفتار مبتنی بر وظیفه است که اجازه می دهد عملکرد فرد طبق ملاک های وضع شده درونی یا بیرونی مورد ارزیابی قرار گیرد، که در برگیرنده قیاس فرد با دیگران است، یا به نحو دیگری در برگیرنده نوعی ملاک عالی است [۱۳]. انگیزش پیشرفت به عنوان یک زمینه نسبتاً ثابت در افراد، از مهمترین انگیزه های پایانی های اکتسابی هرفرد می باشد که برای نخستین بار توسط موری در سال های ۱۹۷۰ مطرح شد [۱۴]. وی نیاز و میل به پیشرفت را به عنوان یکی از نیازهای اساسی و از ویژگی های سازگار شخصیت انسان می داند که کلندو همکاران نیز نیاز و انگیزش پیشرفت را نتیجه تعارض هیجانی بین امید به موفقیت و میل به دوری و گریز از شکست می دانند و اینکه امید به موفقیت از سویی به هیجانات و عقاید مثبت پیرامون موفقیت وابسته است و از سوی دیگر ترس از شکست به هیجانات منفی و اینکه موقعیت پیشرفت دور از دسترس و خارج از توان اومی باشد مرتبط است [۱۵].

براین اساس انگیزش پیشرفت، میل یا اشتیاق فرد برای کسب موفقیت در موقعیت‌هایی است که موفقیت در آنها به کوشش و توانایی فرد وابسته است. افراد دارای سطح انگیزش پیشرفت بالا برای حل مشکلات و رسیدن به موفقیت بسیار کوشا هستند. این افراد حتی پس از آنکه شکست می‌خورند دست از تلاش بر نمی‌دارند و تا رسیدن به موفقیت به کوشش ادامه می‌دهند [۱۲]. انگیزش پیشرفت به عنوان عامل مهمی در پیشرفت تحصیلی شناخته شده است که شواهد بسیاری پیرامون اثر گذاری آن بر عملکرد کلاسی وجود دارد [۱۶].

یافته‌های پژوهش پک ران و همکاران (۲۰۱۱) حاکی از آن است که انگیزش پیشرفت بایادگیری و پیشرفت تحصیلی و بروز افکار و هیجانات منفی چون استرس، اضطراب که منجر به افت عملکرد می‌شود، رابطه دارد که بر این اساس افرادی که از انگیزش و میل به پیشرفت بالایی برخوردارند، در تمامی حوزه‌ها و به خصوص در زمینه تحصیل، پشتکار و تلاش بالایی خواهند داشت مسائل پیش‌بینی نشده به جای اینکه تحت تأثیر هیجانات و افکار منفی قرار گیرند، راهکارهایی هرچه بهتر را به کار می‌بندند [۱۷].

مروری بر نتایج پژوهش‌های اخیر نشان می‌دهد که برخی عوامل مربوط به ویژگی‌هایی روانی دانش‌آموزان از جمله انگیزش پیشرفت [۱۸، ۱۹، ۲۰] و اضطراب امتحان با پیشرفت دانش‌آموزان رابطه دارند و هر کدام به نوبه‌ی خود می‌توانند یکی از عوامل پیش‌بینی‌کننده برای موفقیت و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان باشد [۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴].

پژوهش‌های انجام شده در مورد رابطه جنسیت و اضطراب امتحان یافته‌های متناقضی را ارائه می‌دهند، از جمله اینکه دختران در مقایسه با پسران به طور معنادارتری اضطراب امتحان بالاتری را تجربه می‌کنند [۲۵، ۲۶، ۲۷]؛ اما شعیری و همکاران (۱۳۸۳) در بررسی رابطه اضطراب امتحان و پیشرفت تحصیلی با توجه به جنسیت ورشته تحصیلی، اختلافات جذبی پیرامون اضطراب امتحان مشاهده نکردند [۲۸]. در رابطه با اختلافات جنسیتی پیرامون انگیزش پیشرفت یافته‌ها حاکی از آن است که دختران در تمام پایه‌های تحصیلی انگیزه پیشرفت بیشتری نسبت به پسران دارند [۲۹].

برای آن که انگیزش پیشرفت در دانش‌آموزان رشد کند، لازم است که دست‌اندرکاران و پژوهشگران آموزشی روی سه متغیر کلی که کاربرد ویژه‌ای در محیط‌های آموزشی دارند، تمرکز کنند:

۱- نگرش و باورهای که دانش‌آموزان در مورد خودشان و توانایی‌هایشان دارند و عامل‌های که دست‌آورد پیشرفتشان را شرح می‌دهند.

۲- طرح یا برنامه‌ی که آنها برای به دست آوردن اصلی جایگاهشان در پیشرفت و مدرسه پی‌ریزی می‌کنند.

۳- راهبردها و فن‌آوری‌های که برای بدست آوردن دست‌آورد برنامه به کار می‌گیرند. این سه عامل دلایل کار (پیشرفت) و جزئیات بیشتری را فراهم می‌کنند که نشان می‌دهند برای پیشرفت در محیط آموزشی باید به باورها که اثر مهمی بر انگیزش پیشرفت دارند، توجه شود و برای رسیدن به دست‌آورد انگیزش پیشرفت باید به دو ویژگی مهارت و خواستن که یکی بدون دیگری موفقیت و پیشرفتی را حاصل نمی‌کند، توجه شود. پینتریچ و اسکرابن (۱۹۹۲) معتقد هستند ارزش دست‌آورد پیشرفت برای دانش‌آموزان به اندازه خود انگیزش در آنان مهم و مفید است. از بزرگترین چالش‌ها و فرصت‌های قرن ۲۱ برای مدارس در همه سطوح و از نگرانی‌های مهم معلمان، والدین و پژوهشگران، انگیزش پیشرفت دانش‌آموزان به ویژه دانش‌آموزان تازه وارد به نظام آموزشی و کمک آنان برای به دست آوردن موفقیت در مدارس و ایجاد ساختارهای آموزشی با کیفیت است تا بتوانند در سطح وسیع، مهارت‌های مطالعه و خود نظارت‌کننده از جمله مدیریت زمان را فرا بگیرند [۳۰].

برای مسئولین مدارس مهم است که بدانند چرا برخی از دانش‌آموزان در فرایند یادگیری کوشش بیشتری از خود نشان می‌دهند و در حد توانایی، استعداد و شایستگی خود ظاهر می‌شوند. اما برخی این چنین نیستند و چه عاملی حوزه انگیزشی آنان را دچار نارسایی یا عدم رشد می‌کند به نحوی که نمی‌توانند مطالب درسی را در موقعیت‌های ارزشیابی ارائه دهند.

۲. فرضیه‌های پژوهش

۱-۲ بین انگیزش پیشرفت با اضطراب امتحان در دانش‌آموزان دوره متوسطه اول رابطه معناداری وجود دارد.

۲-۲ بین دانش‌آموزان پسر و دختر دوره متوسطه اول به لحاظ متغیرهای انگیزش پیشرفت به تفکیک جنسیت با اضطراب امتحان رابطه معناداری وجود دارد.

۳-۲- بین دانش آموزان پسرودختر دوره متوسطه اول به لحاظ اضطراب در امتحان به تفکیک جنسیت رابطه معناداری وجود دارد.

۳- روش

پژوهش حاضر به منظور بررسی رابطه ی انگیزش پیشرفت با اضطراب امتحان در دانش آموزان دوره متوسطه اول انجام شد. روش پژوهش حاضر، توصیفی و از نوع همبستگی است. جامعه آماری این پژوهش را دانش آموزان دوره متوسطه اول در سال تحصیلی ۱۳۹۲ تشکیل دادند. نمونه آماری این پژوهش براساس جدول مورگان شامل ۱۲۰ نفر از دانش آموزان است که به روش تصادفی چند مرحله ای انتخاب شدند. از این تعداد ۲۲ پرسشنامه مخدوش بود و کنار گذاشته شد و فقط ۹۸ پرسشنامه مورد تحلیل قرار گرفت. در روند پژوهش دو متغیر مورد سنجش قرار گرفت. الف) انگیزش پیشرفت ب) اضطراب آزمون. به منظور جمع آوری اطلاعات و سنجش متغیر انگیزش پیشرفت از پرسشنامه ۲۹ سوال بسته پاسخ انگیزش پیشرفت هرمنس (۱۹۷۰) با طیف چهار گزینه ی الف، ب، ج، د، استفاده شد. هرمنس برای برآورد روایی آزمون، روش روایی محتوا را به کار گرفت که بنیان آن بر پژوهش های پیشین درباره انگیزش پیشرفت بود. او همچنین ضریب همبستگی دو تا از پرسش ها را با رفتارهای پیشرفت گرا برآورد کرد که نشان دهنده روایی بالای آزمون ($r = .88$) بود. برای برآورد پایایی نیز دو روش آلفای کرونباخ و بازآزمایی پس از گذشت ۳ هفته به کار گرفته شد که پایایی به ترتیب $.82$ و $.85$ ، به دست آمد (هومن، ۱۳۷۹). پایایی ابزار در پژوهش حاضر از طریق آلفای کرونباخ $.61$ برآورد شد و سؤال ها نیز از همسانی درونی بالایی برخوردار بودند که بیانگر روایی آزمون می باشد. همچنین برای جمع آوری اطلاعات و سنجش متغیر اضطراب امتحان از پرسشنامه اضطراب امتحان (TAI) ابوالقاسمی همکاران، (۱۳۷۵) استفاده شد. این مقیاس ۲۵ سوال چهار گزینه ای دارد که گزینه هرگز = ۰، به ندرت = ۱، گاهی اوقات = ۲ و اغلب اوقات = ۳ دریافت می کنند. دامنه نمرات در این آزمون، صفر تا ۷۵ می باشد و نمره بالا در این آزمون بیانگر اضطراب امتحان بالا است. ابوالقاسمی و همکاران از طریق بازآزمایی، پایایی مقیاس اضطراب امتحان را برای کل آزمودنی ها، آزمودنی های دختر و آزمودنی های پسر به ترتیب $.78$ ، $.88$ ، $.67$ مشاهده کردند. همچنین به منظور سنجش روایی TAI از مقیاس عزت نفس کوپر اسمیت استفاده کردند. ضرایب همبستگی نمره های کل آزمودنی ها، آزمودنی های دختر و آزمودنی های پسر در مقیاس عزت نفس با TAI به ترتیب $r = -.057$ ، $r = -.068$ و $r = -.043$ ($P = .001$) می باشد. پایایی آزمون در اجرای نهایی با استفاده از آلفای کرونباخ، $.92$ برآورد شد. ضریب همبستگی هر سوال بانمره کل آزمون نیز در دامنه $.72$ - $.45$ و معنی دار می باشد که که بیانگر تجانس درونی سؤال های آزمون می باشد. پس از تهیه پرسشنامه های انگیزش پیشرفت و اضطراب امتحان و تعیین حجم نمونه مورد نیاز، پرسشنامه های مربوطه در میان دانش آموزان توزیع گردید و داده های پژوهش گردآوری شد. و تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS ۲۰ شد. در این پژوهش از آمار توصیفی نظیر جدول توزیع فراوانی، درصد، میانگین، جهت بررسی و مقایسه اطلاعات جمع آوری شده و از آمار استنباطی برای آزمون های آماری مختلف مانند آزمون همبستگی اسپیرمن و آزمون مقایسه میانگین دو جامعه استفاده شد.

۴- یافته های پژوهش

چنانچه در جدول شماره ۱ ملاحظه می شود پرسشنامه حاضر در بین ۳۶ نفر مرد و ۶۲ نفر زن توزیع گردیده است. همچنین در بین پاسخ دهندگان، ۲۲ نفر ۱۲ سال، ۳۲ نفر ۱۳ سال، ۳۳ نفر ۱۴ سال، ۱۱ نفر ۱۵ سال را دارا می باشند. برطبق داده های بدست آمده، ۶۳،۳ درصد افراد پاسخ دهنده در سطح راهنمایی، ۳۶،۷ درصد افراد در سطح هفتم می باشند.

جدول ۱: نتایج آمار توصیفی

متغیر	فراوانی	درصد
جنسیت		
پسر	۳۶	۳۶/۷
دختر	۶۲	۶۳/۳

۲۲/۴	۲۲	رده سنی
۳۲/۶	۳۲	۱۲سال
۳۳/۷	۳۳	۱۳سال
۱۱/۲	۱۱	۱۴سال
۶۲/۲	۶۱	۱۵سال
۳۷/۷	۳۷	کلاس
		سوم راهنمایی
		هفتم

فرضیه اول تحقیق به بررسی رابطه بین انگیزش پیشرفت با اضطراب امتحان در دانش آموزان دوره متوسطه اول می‌پردازد. همانطور که در جدول شماره ۲ مشاهده می‌شود، با توجه به سطح معناداری برآورد شده که برابر ۰,۰۰۰ می‌باشد و در سطح اطمینان ۰,۹۵ درصد می‌توان ادعا کرد که فرض صفر رد و نقیض آن تأیید می‌گردد، یعنی فرض H_1 پذیرفته می‌شود. در نتیجه بین انگیزش پیشرفت با اضطراب امتحان در دانش آموزان دوره متوسطه اول رابطه مثبت و معناداری وجود دارد و همبستگی بین انگیزش پیشرفت با اضطراب امتحان در دانش آموزان دوره متوسطه اول برابر با ۰,۵۲۱ می‌باشد.

جدول ۲: نتایج حاصل از آزمون همبستگی اسپیرمن برای فرضیات پژوهش

آزمون همبستگی اسپیرمن			
انگیزش پیشرفت			متغیر
حجم نمونه	سطح معناداری	همبستگی	
۹۸	۰,۰۰	۰,۵۲۱***	اضطراب

فرضیه دوم تحقیق به بررسی تفاوت بین انگیزش پیشرفت به تفکیک جنسیت در دانش آموزان دوره متوسطه اول می‌پردازد. همانطور که در جدول شماره ۳ مشاهده می‌شود، سطح معناداری آزمون با فرض تساوی واریانس بیشتر از ۰,۰۵ است، در نتیجه H_0 پذیرفته می‌شود در نتیجه بین میزان انگیزش به پیشرفت دانش آموزان به تفکیک جنسیت اختلاف معناداری وجود ندارد و دختران و پسران تقریباً از انگیزش یکسانی برای پیشرفت برخوردار می‌باشند.

فرضیه سوم تحقیق به بررسی تفاوت بین اضطراب در امتحان به تفکیک جنسیت در دانش آموزان دوره متوسطه اول می‌پردازد. همانطور که در جدول شماره ۳ مشاهده می‌شود، سطح معناداری آزمون با فرض عدم تساوی واریانس بیشتر از ۰,۰۵ است، در نتیجه H_0 پذیرفته می‌شود در نتیجه بین میزان اضطراب در امتحان دانش آموزان به تفکیک جنسیت اختلاف معناداری وجود ندارد و دختران و پسران تقریباً از اضطراب یکسانی در امتحان برخوردار می‌باشند.

جدول ۳: نتایج حاصل از آزمون مقایسه میانگین دو جامعه برای مقایسه میزان انگیزش به پیشرفت و اضطراب در امتحان به تفکیک جنسیت

متغیر	جنسیت	تعداد	میانگین	t	df	سطح معناداری
انگیزش به	پسر	۳۶	۲,۶۷۸۲	-۱,۲۳۹	۵۹,۷۵۳	۰,۲۲۰

			۲,۷۴۰۳	۶۲	دختر	پیشرفت
	۹۶	-۰,۰۶۴	۲,۶۶۱۳	۳۶	پسر	اضطراب در امتحان
۰,۹۴۹			۲,۶۶۵۵	۶۲	دختر	

۵- نتایج و بحث روی نتایج

این پژوهش با هدف بررسی رابطه انگیزش پیشرفت با اضطراب امتحان صورت گرفت. نتایج این پژوهش نشان داد که بین بین انگیزش پیشرفت با اضطراب امتحان در دانش آموزان دوره متوسطه اول رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. در مورد رابطه انگیزش پیشرفت و اضطراب امتحان نتایج پژوهش همخوان با پژوهش ویگفیلد و همکاران (۲۰۰۲)، پاسکوا (۲۰۰۷)، زیتناگورا (۲۰۰۷)، و پک ران و همکاران (۲۰۱۱)، تمنایی فر و گندمی (۱۳۹۰) می باشد که بیانگر آن است که افرادی که از انگیزش پیشرفت بالاتری برخوردار می باشند، در موقعیت های امتحانی سطح اضطراب کمتری خواهند داشت [۱۰،۱۱،۱۶،۱۷،۳۱].

همچنین بین میزان انگیزش به پیشرفت و اضطراب در امتحان دانش آموزان به تفکیک جنسیت اختلاف معناداری وجود ندارد و دختران و پسران تقریباً از انگیزش یکسانی برای پیشرفت برخوردار می باشند که به با یافته های پژوهشی شعیری و همکاران (۱۳۸۳) همخوان است [۲۸]. علت مشاهده عدم اختلاف جنسیتی در سطح انگیزش به پیشرفت و اضطراب در امتحان بین دختران و پسران را می توان از سویی ناشی از باز شدن عرصه پیشرفت برای دختران جهت ورود به مراتب بالاتر تحصیل دانست و اینکه دختران به عنوان رقیبی برای پسران شناخته شده اند که عرصه را برای آنان تنگ خواهد کرد که این مسأله منجر به بیشتر شدن میزان نگرانی و اضطراب در میان پسران در مقایسه با گذشته شده است و از سویی دیگر این عدم اختلاف جنسیتی در اضطراب را می توان به تغییر نقش جنسیتی دختران و پسران مربوط دانست زیرا دختران همواره به پذیرش اضطراب و قبول آن به عنوان یک ویژگی زنانه تشویق می شدند و در مقابل پسران به مقابله با اضطراب می پردازند زیرا آن را تهدیدی برای حس مردانگی شان می دانند. ورود دانش آموزان دختر به مقاطع مختلف تحصیلی باعث ایجاد افکار مثبت در مورد توانمندی شان برای موفقیت در عرصه رقابت با سایرین می شود که کسب چنین موفقیت هایی بار انگیزشی بالایی نیز به همراه خواهد داشت.

۶- نتیجه گیری

با توجه به یافته های پژوهش توجه به باورها و ادراکات افراد در مورد خود و توانمندی هایشان، و همچنین توجه به متغیرهای انگیزشی اثرگذار بر عملکرد افراد در تمامی موقعیت های آموزشی حائز اهمیت و توجه فراوان می باشد. علاوه بر این با توجه به اینکه موقعیت های امتحانی که به صورت سنتی و در قالب آزمون های مداد و کاغذی اجرا می شوند هنوز هم با گذشت سال هایی چند برای دانش آموزان همواره توأم با استرس و اضطراب بوده است و افت عملکرد را به همراه داشته است توصیه می شود که آزمون ها در قالب آزمون های عملکردی و مهارتی باشند.

۷- مراجع

- [1] معصومه موسوی، حسن حق شناس، محمد جواد علیشاهی، بدرالدین نجمی، ۱۳۸۷، اضطراب امتحان و برخی از عوامل فردی - اجتماعی مرتبط با آن در دانش آموزان دبیرستانی شهر شیراز، تحقیقات علوم رفتاری، دوره ۶، شماره ۱، ۲۵-۱۷.
- [2]- Samadi M. Influence Procedures education and self regulatory on advance academic. Cogn Sci J. 2008;9(1):40-8. [Persian]
- [3]- Westland E, Arche T. Exploring cross-cultural difference inself concept. Cross Cult Res. 2001;35(3):280-302.
- Psychol Cogn [4]-Biabangard S. Correlation among self-concept, motive and student advance academic. Sci. 2006;5:130-43. [Persian]
- [5] ابو الفضل غفاری، فاطمه ارفع بلوچی، ۱۳۹۰، رابطه انگیزش پیشرفت و خودپنداری تحصیلی با اضطراب امتحان در دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه فردوسی مشهد، پژوهش های روان شناسی بالینی و مشاوره، ۱۰، ۲۱-۱۳۶.
- [6] -Tuncacy Ergene (2003). Effective Interventions on Test Anxiety Re duction. A Meta Analysis Psychology Interventional, vol. 24

- [7]-سکینه عسلی طالکثوی، ۱۳۹۱، اضطراب امتحان و کاهش آن، رشد، دوره هشتم، شماره ۲.
- [8]- Hill, K. T. , & Sarason. B.(1990). Motivation. And education testing policy Newyork: plenum.
- [9]-احمد جمعه پور، ۱۳۸۷، رهایی از اضطراب امتحان، مشهد، فراانگیزش.
- development of [10]-Wigfield, A. & Battle, A. & Keller, L. B.& Eccles, J. S. (2002). Biology, society and sex differences in cognition, chapter 4, P: 93-126.
- review, [11]-Paskova, L. (2007). Gender differences in achievement motivation. The new educational vol.13, no. 3-4, p: 245-252.
- [12]-علی اکبرسیف، ۱۳۸۶، روان شناسی پرورشی نوین: روان شناسی یادگیری و آموزش، تهران، دوران.
- [13]- مهدی محی الدین بناب، ۱۳۷۴، روان شناسی انگیزش و هیجان، تهران، دانا.
- [14]- اسماعیل بیابانگرد، ۱۳۸۴، رابطه میان عزت نفس، انگیزه پیشرفت و پیشرفت تحصیلی در دانش آموزان سال سوم دبیرستان های تهران، مطالعات روان شناختی، دوره ۱، شماره ۴ و ۵، ۱۳۱-۱۴۴.
- [15]-Steinmay, R. & Spinath , B. (2009). The Importance of Motivation as a Predictor of School Achievement. Learning and Individual Differences, 19, P: 80-90.
- students. The [16]- Zitniakova-Gurgova, B. (2007). The influence of gender on achievement motivation of New Educational Review, vol.13, no3-4, P: 233-243.
- Measuring [17]-Pekrun, R. & Goetz, T. & Frenzel, Anne C. & Barchfeld, P. & Perry, Raymond P. (2011). emotions in students' learning and performance: The Achievement Emotions Questionnaire (AEQ). Contemporary Educational Psychology, 36, p: 36-48.
- Asadollahi, G. [18]-Roohafza, H., Afshar, H., Sadeghi, M., Soleymani, B., Saadaty, A., Matinpour, M., & (2010). The Relationship between perfectionism and academic achievement, depression and anxiety. Iranian Journal of Psychiatry and Behavioral Sciences.4: 31-36.
- [19]-Bakar, K. A., Tarmizi, R. A., Mahyuddin, R., Elias, H., Luan, W. S., & Ayub, A. F.M.(2010). Relationships between university students ,achievement motivation, attitude and academic performance in Malaysia. Journal of Social and Behavioral Sciences.2: 4906-4910.
- academic [20]-Deryakulu, D., Buyukozturk, Ş., & Ozçınar, H.(2010).Predictors of academic achievement of achievement of student ICT teachers with different learning styles. International Journal of Psychological and Behavioral Sciences.2(3): 145-151.
- English as a [] [21]- Mahmood, A., & Iqbal, S.(2010).Difference of Student anxiety Level towards foreign language subject and their academic achievement. International Journal of Academic Research. 2(6): 199-203.
- overall [22]- Venkatesh, K. G., & Karimi, A. (2010). Mathematics anxiety, mathematics performance and academic performance in high school students. Journal of the Indian Academy of Applied Psychology.36(1): 147-150.
- [23]- Gurses, A., Kaya, O., Dogar, Ç., Gunes, K., & Yolcu, H. H. (2010). Measurement of secondary school students test-anxiety levels and investigation of their causes. Journal of Social and Behavioral Sciences.9: 1005-1008.
- gender, [24]- Rezazadeh, M., & Tavakoli, M.(2009).Investigating the relationship among test anxiety, academic achievement and years of study: A case of Iranian EFL university students.Journal of English Language Teaching. 2(4): 68-74.
- [25]-Chapell, M.S.& Blanding, Z. B.& Silverstein, M. E.& Takahashi, M.& Newman, B& Gubi, A.& Mccann, N.(2005). Test anxiety and academic performance in undergraduate and graduate students. Journal of Educational Psychology, vol.97, Issue 2, p: 268-274.
- [26]-محمد اکبری بورنگ، امیر امین یزدی، ۱۳۸۸، باورهای خودکارآمدی و اضطراب امتحان در دانشجویان دانشگاه های آزاد خراسان جنوبی، افق دانش، فصلنامه علوم پزشکی و خدمات درمانی گناباد، دوره ۱۵، شماره ۳، ۷۷-۷۰.
- [27]- Karimi, A. & Venkatesan, S. (2009). Mathematics anxiety, mathematics performance and academic hardiness in high school students. Int. J Edu. Sci., 1(1),p: 33-37.
- [28]- محمد رضا شعیری، محمد علی ملامیرزایی، مریم پروری، فاطمه شه مرادی، اخترهاشمی، ۱۳۸۳، مطالعه اضطراب امتحان و پیشرفت تحصیلی با توجه به جنسیت و رشته تحصیلی در دانش آموزان دبیرستانی، دوماهنامه علمی-پژوهشی دانشگاه شاهد، سال ۱۱، دوره جدید، شماره ۶، ۶۲-۵۵.
- [29]-حیدر علی هومن، ۱۳۷۹، تهیه و استاندارد کردن آزمون انگیزه پیشرفت، فصلنامه پژوهش های روان شناختی، شماره ۱-۳۲، ۲-۹.
- [30]-Tuchman,brace w. (1999). Atriprtite model of motivalion for achievement:Attitude / drive/ straty,, the ohio state university.
- [31]-محمد رضا تمنایی، فریاد گندمی، ۱۳۹۰، رابطه انگیزش پیشرفت با پیشرفت تحصیلی دانشجویان، فصلنامه علمی-پژوهشی راهبردهای آموزش دوره ۴، شماره ۱، ۱۹-۱۵.